

Pedikulóza - zavšivenie

Pedikulóza (zavšivanie) je prenosné parazitárne ochorenie, ktoré spôsobuje parazit **voš detská**, hlavová.

Voš detská sa šíri hlavne:

- pri priamom kontakte, najmä v kolektívoch ako je rodina, škola, školské zariadenia, pri spaní viacerých detí v jednej posteli, pri hre,
- prostredníctvom rôznych predmetov, napr. hrebeňov, pokrývok hláv, uterákov, šálov, odevov, ak sa napr. voš dostane na golier odevu, je možný prenos na iné ošatenie v šatniach.

PREVENTÍVNE POVINNOSTI ŠKOLY, ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA

- zabezpečiť informovanosť rodičov žiakov navštevujúcich školu, školské zariadenie o prevencii výskytu vší v zariadení a ich povinnostiach,
- zodpovedať za dodržovanie hygienických zásad /umývanie tried , dezinfekcia/,
- v prevádzkovom poriadku školy, školského zariadenia zadefinovať postup, ak sa u žiaka alebo dieťaťa počas pobytu v škole prejavia príznaky akútneho ochorenia alebo prenosného parazitárneho ochorenia.

Opatrenia pri výskyte vší v škole

- Pri akomkoľvek podozrení učiteľky na možný výskyt vší (dieťa/žiak sa škriabe, je nekludné, nesústredené, pohľadom, prezeraním vlasovej časti hlavy) oznámiť túto skutočnosť vedeniu školy a rodičovi (zákonnému zástupcovi) dieťaťa/žiaka.
- Učiteľka dohliadne, aby vrchný odev (hlavne čiapky, šály), osobná bielizeň, hrebene a ďalšie predmety, s ktorými prišla hlava dieťaťa/žiaka podozrivého zo zavšivavenia do styku, neboli spoločne uložené (v šatni, na vešiakoch a pod.) s odevmi a predmetmi ostatných detí/žiakov, príp. aby ich iné deti/žiaci nepoužívali.
- Učiteľ rodičovi (zákonnému zástupcovi) odporučí navštíviť príslušného všeobecného lekára pre deti a mládež za účelom potvrdenia diagnózy zavšivavenia a podľa jeho pokynov zabezpečiť odvšivavenie dieťaťa/žiaka.
- Dezinfekcii je nutné podrobiť aj predmety, ktoré prišli do styku s vlasovou časťou hlavy, a to vyvarením (hrebene), resp. postriekaním insekticídny prípravkom na lezúci hmyz (matrace a žienky) nechať ich dôkladne vyvetrať, vystaviť účinkom slnečného žiarenia a minimálne 3 -4 dni nepoužívať.

- Vykonať dezinfekciu v rovnakom čase v celom kolektíve (aj u zdravých členov), v ktorom bol výskyt vší zistený t.j. rodina, škola. Informácie o dezinfekčných preparátoch je možné získať u praktického lekára, lekárnika.
- Zopakovať dezinfekciu po 8 a 14 dňoch na zaistenie spoľahlivého účinku.
- Vedenie školy požiada rodičov o súčinnosť, tzn. aby priebežne kontrolovali vlasy u svojich detí.
- Učiteľka v detskom kolektíve následne vykonáva preventívne opatrenia, a to priebežným sledovaním charakteristických prejavov možného výskytu vší u ďalších detí/žiacov.
- **Opätovný nástup dieťaťa/žiaka do školy je možný iba po predložení potvrdenia od lekára, že dieťa/žiak je spôsobilý pre opätovný návrat do kolektívu!!!!**
- Pri riešení problému výskytu vší u detí/žiacov odporúčame postupovať citlivo s individuálnym prístupom. Rodič má povinnosť starostlivosti o dieťa, vrátane umožnenia poskytnúť mu zdravotnú starostlivosť. Ak rodič odmietne liečenie dieťaťa, možno túto skutočnosť považovať za nedodržanie povinnosti starostlivosti o toto dieťa a navyše dochádza aj k porušeniu základných práv dieťaťa. Riešenie tejto situácie je v kompetencii zodpovedných inštitúcií v sociálnej oblasti.

LEGISLATÍVA

Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona NR SR č. 140/2008 Z. z. ustanovuje v § 51 povinnosti fyzických osôb a v §52 povinnosti fyzických osôb–podnikateľov a právnických osôb plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam. Podľa § 12 ods.2 písm. e) citovaného zákona medzi takéto opatrenia patrí aj dezinfekcia a regulácia živočíšnych škodcov. Regulácia živočíšnych škodcov, t.j. dezinfekcia a deratizácia sú preventívne opatrenia vykonávané na zamedzenie vzniku a šírenia prenosných ochorení. Pri vzniku a šírení prenosných ochorení sa vykonávajú opatrenia priamo v ohnisku nákazy. Takýmto škodcom je pre človeka aj voš detská, na ktorej reguláciu výskytu sa vykonáva dezinfekcia.

Vyhláška MZ SR č. 527/2007 Z.z. o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, §10 náležitosti prevádzkového poriadku. Vyhláška MZ SR č. 585/2008 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení.

Zavšivenie je ochorenie zaradené do Medzinárodnej klasifikácie chorôb pod kódom B85. Na základe tejto skutočnosti je lekár povinný zabezpečiť príslušnú liečebno - preventívnu starostlivosť, a to buď samostatne alebo v spolupráci s príslušným špecialistom.

Postup pri odstraňovaní vší

Prosíme rodičov o dôkladné denné kontrolovanie vlasov detí a v prípade nálezu o okamžité upozornenie školy.

Podľa § 28 odst.1 písm. a) Zákona č. 36/2005 Z.z., o rodine, sú rodičia povinní starať sa o zdravie maloletého dieťaťa. Sú teda povinní zaistiť neodkladne liečbu - odvšivenie dieťaťa.

Na odvšivenie použite iba prípravky na to určené a postupujte podľa návodu na použitie. Tieto prípravky sa aplikujú iba pri výskyte živých vší. Zavšivenie sa dá dokázať alebo vylúčiť iba vyčesávaním pomocou hustého hrebeňa od koreňov vlasov po končeky aspoň 5 minút z celého povrchu hlavy nad svetlou podložkou napr. vaňou, hárkom papiera.

Po umytí vlasov špeciálnym šampónom dieťaťa hlavu umyte, opláchnite, vlasy prečešte hrebeňom s hustými zubkami, z hlavy odstráňte všetky mŕtve vši aj hnidy. Tento postup je potrebné opakovať v intervale troch dní, aby ste hlavu dieťaťa dokonale zbavili všetkých hníd a vší.

Všetky potreby, ktoré používate na česanie dieťaťa, ošetríte prípravkom, rovnako aj všetky pokrývky hlavy, ako čapice, šiltovky a pod., zabaľte na niekoľko dní do vrečka bez prístupu vzduchu.

Rovnako potrebné je preventívne vykonať ošetrovanie celej rodiny, zistiť, či náhodou vši nemajú aj ostatní členovia rodiny, upozorniť rodičov detí, s ktorými prišlo dieťa do styku.

Ostrihaním vlasov na menej ako 7 mm je možné zamedziť výskytu vší.

Prípravok, ktorý by usmrcoval hnidy - vajíčka vší prilepené k vlasom - v súčasnosti na trhu neexistuje!

V súčasnosti dostupné prostriedky proti všiam obsahujú účinné látky, ktoré z dôvodu ochrany zdravia detí, neprenikajú do tkanív a preto ani neusmrcujú zárodky vší ukryté v hnidách. Jediný spôsob ako **odstrániť hnidy**, je **ručne** ich vlas po vlase sťahovať dolu nechtami. Údajne to ide z vlasov lepšie, keď ich navlhčíme zriedeným octom.

Dieťa môže nastúpiť do školy až po odstránení všetkých hníd a s lekárskej potvrdením o bezinfekčnosti!